
Datum vergadering:	6 juni 2019
Nummer advies:	CA19.00046
Onderwerp:	Advies over het voorstel tot het vaststellen van de programmarekening 2018

In haar vergaderingen van 23 mei, 29 mei en 6 juni 2019 heeft de auditcommissie de programmarekening 2018 van de gemeente, het Verslag van bevindingen van de accountant en de reactie van het college van burgemeester en wethouders op het Verslag van bevindingen met de portefeuillehouder Financiën en de accountant besproken.

De programmarekening 2018 sluit met een positief saldo van € 7,1 mln. In de laatste tussenrapportage 2018 was een tekort geprognosticeerd van € 2,7 mln. Het rekeningresultaat is dus € 9,8 mln. positiever dan in het najaar van 2018 is ingeschat. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn:

1. Uitgestelde uitvoering van werkzaamheden	€ 3,1 mln. batig
2. Activeren investering stadspark	€ 3,5 mln. batig
3. Resultaten grondexploitaties Doggerswijk en WA-hof	€ 1,7 mln. batig
4. Overige afwijkingen	€ 1,5 mln. batig

	€ 9,8 mln. batig

Deze afwijkingen hebben een eenmalig karakter.

De accountant, Ipa-Acon, heeft een goedkeurende verklaring afgegeven, zowel voor de getrouwheid als de rechtmatigheid. De geconstateerde onrechtmatigheden en onzekerheden vallen binnen de door de raad vastgestelde marges.

Er zijn onrechtmatigheden bij de aanbestedingen geconstateerd tot een bedrag van (afgerond) € 1.2 mln. Het betreft de toepassing van aanbestedingsregels bij de openbare verlichting en de inkoop van participatietrajecten. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar de pagina's 11 en 28 van de rapportage van Ipa-Acon. De marge ten aanzien van onrechtmatigheden voor de accountantsverklaring is 1% van de totale lasten (afgerond € 200 mln.) ofwel € 2 mln.

De accountant heeft onzekerheden gekwantificeerd tot een bedrag van € 0,3 mln. Dit betreft de rechtmatige besteding van zorggelden door zorgaanbieders (inclusief persoonsgebonden budgetten).

De marge ten aanzien van onzekerheden voor de accountantsverklaring is 3% van de totale lasten ofwel € 6 mln.

De stand van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2018 € 20,6 mln.

In februari 2019 heeft de raad besloten € 3,1 mln. te onttrekken aan de Algemene reserve vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening 2018. Dit betrof de overheveling van budgetten uit 2018 die in 2019 alsnog worden besteed. Thans wordt voorgesteld een bedrag van € 7,1 mln. toe te voegen (beslispunt 2) en € 4,0 mln. te onttrekken aan de Algemene reserve (beslispunt 3 en 4). Daarmee komt de algemene reserve wederom op een stand van € 20,6 mln.

De weerstandsratio is, overeenkomstig het in februari 2019 vastgestelde beleidskader Weerstandsvermogen en risicomanagement, becijferd op 1,7 en is daarmee als 'ruim voldoende' gekwalificeerd.

In het raadsvoorstel tot vaststelling van de Kadenota 2020 – 2023 is de verwachte ontwikkeling van de weerstandsratio opgenomen.

De accountant heeft in zijn Verslag van bevindingen diverse adviezen gegeven over verbetering van de administratieve organisatie, de interne controle en het financieel beheer. Het college van burgemeester en wethouders heeft in zijn reactie (brief AU19.04530) aangegeven dat de adviezen 'waar mogelijk' worden opgevolgd.

Wij gaan er vanuit dat in beginsel alle adviezen worden opgevolgd en dat het college ons nader informeert over adviezen die onuitvoerbaar blijken. De Auditcommissie verzoekt het college van burgemeester en wethouders in het vervolg duidelijk aan te geven welke adviezen wél en welke adviezen niet worden overgenomen.

Bij de behandeling van de jaarrekening 2017 van de gemeente heeft de Auditcommissie geadviseerd in het vervolg de vaststelling van de jaarrekening en de voorstellen tot bestemming van het rekeningresultaat met aparte voorstellen aan de raad voor te leggen. Ingevolge dit advies zouden de beslispunten 3 t/m 5 met een apart voorstel moeten worden aangeboden. Hiervoor is door het college van burgemeester en wethouders niet gekozen, omdat de raad eerder inhoudelijk heeft besloten over de onderwerpen genoemd in de beslispunten 3 en 4. Een apart raadsvoorstel opstellen voor alleen beslispunt 5 is minder wenselijk geacht. De Auditcommissie kan zich vinden in deze redenering, maar benadrukt nogmaals dat het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat in volgende jaren met een apart raadsvoorstel aan de raad dient te worden voorgelegd.

Naar aanleiding van het overleg met de portefeuillehouder Financiën en de accountant brengt de Auditcommissie nog het volgende onder uw aandacht:

Inkoop- en aanbestedingsregels

Zoals al eerder genoemd, zijn er twee aanbestedingen als onrechtmatig aangemerkt: het betreft een aanbesteding openbare verlichting en de opdracht aan een stichting voor een specifieke doelgroep in het kader van de Participatiewet. Maar ook het aanbestedingsproces bij externe inhuur en verlenging van contracten vergt nog de nodige aandacht.

De portefeuillehouder Financiën heeft aangegeven dat de inkoop- en aanbestedingsregels nog eens expliciet onder de aandacht van de medewerkers (budgethouders) wordt gebracht.

De Auditcommissie spreekt haar zorg uit over de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels omdat deze klaarblijkelijk nog onvoldoende zijn geborgd in de gemeentelijke procedures en administratie.

De Auditcommissie adviseert de raad het college van burgemeester en wethouders te verzoeken een raadsinformatiebrief op te stellen en daarin aan te geven welke organisatorische maatregelen worden getroffen ter voorkoming van onrechtmatigheden bij inkoop- en aanbestedingen in de toekomst.

Beleidsvisie controle levering SVB

De rechtmatige besteding van zorggelden door zorgaanbieders is door Ipa-Acon als een onzekerheid aangemerkt tot een bedrag van € 255.000,-. De accountant heeft geadviseerd een beleidsvisie te ontwikkelen ten aanzien van de controle op de levering van zorg. De portefeuillehouder Financiën heeft ten overstaan van de Auditcommissie aangegeven dit advies op te volgen.

Risicoparagraaf

In de toelichting op de risicoparagraaf dient te worden aangegeven waarop de risicobedragen en de rekenpercentages zijn gebaseerd. Uit de toelichting kan nu bijvoorbeeld niet worden afgeleid waarop de gekwantificeerde risico's van Willemsoord en de Port of Den Helder gebaseerd zijn. Maar hetzelfde geldt ook voor de BUIG en de 3D's. De portefeuillehouder Financiën heeft ten overstaan van de Auditcommissie aangegeven dat de gekwantificeerde risico's niet zuinig zijn ingeschat en dat er in de concept-kadernota 2020-2023 voorstellen zijn opgenomen betreffende genoemde verbonden partijen.

De Auditcommissie adviseert de raad het college van burgemeester en wethouders te verzoeken in het vervolg de toelichtingen op de risicoparagraaf in de jaarrekening en de begroting kwalitatief te verfijnen zodat de gekwantificeerde risico-inschattingen voor de raad beter te volgen zijn.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 18 van de Financiële verordening gemeente Den Helder is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders eens in de vier jaar een bijgesteld onderhoudsplan(nen) openbare ruimte ter vaststelling aan de raad aanbiedt. Uit de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen blijkt dat een aantal beheerplannen (wegen, kunstwerken, openbaar groen, bomen, openbare verlichting) al ouder zijn dan vier jaar. Het college van burgemeester en wethouders geeft aan dat een start is gemaakt met de actualisaties, maar de onderwerpen zijn nog niet opgenomen in de bestuurlijke termijncalender van 2019.

Gedeputeerde staten van Noord-Holland hebben in hun kaderbrief financieel toezicht 2019 de actualiteit van de beheerplannen als aandachtspunt opgenomen.

De Auditcommissie adviseert de raad het college van burgemeester en wethouders op te dragen genoemde beheerplannen nog dit kalenderjaar ter vaststelling aan de raad aan te bieden.

Waardering gronden Spoorhaven en Westoever

In 2018 zijn gronden aan de Spoorhaven en Westoever aangekocht voor een bedrag van € 4,2 mln.

De onderbouwing van de markwaarde is nog een punt van aandacht.

Het college van burgemeester en wethouders heeft voor de onderbouwing een extern bureau gevraagd een scenario-analyse uit te voeren om de ontwikkel- en opbrengspotentie voor die gronden in kaart te brengen.

De portefeuillehouder Financiën heeft aangegeven dat het college van burgemeester en wethouders de intentie heeft deze gronden te ontwikkelen en verwacht dat de raad hierover in het voorjaar van 2020 nader geïnformeerd kan worden.

Financiële beleidskaders

In artikel 13 van de Financiële verordening gemeente Den Helder is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders ten minste eens in de vier jaar een (bijgestelde) Nota gemeentelijke garanties en geldleningen ter vaststelling aanbiedt. De vigerende nota is op 1 december 2014 vastgesteld.

In artikel 15 van de Financiële verordening gemeente Den Helder is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders ten minste eens in de vier jaar een (bijgestelde) Treasurystatuut ter vaststelling aanbiedt.

Het vigerende Treasurystatuut is op 1 september 2014 vastgesteld.

De Auditcommissie adviseert de raad het college van burgemeester en wethouders op te dragen genoemde financiële beleidskaders nog dit kalenderjaar ter vaststelling aan de raad aan te bieden.

Den Helder, 6 juni 2019.

Auditcommissie,

Voorzitter
H.S. Mosk

Commissiegriffier
R. de Jonge